

Telegraful Român

Onor. Red. «Transilvania»
(Str. Șaguna 8)

Schimb.
Sibiu

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru stră. câte un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul convenit

și inserțiile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

AN NOU

Il întâmpinăm, ca și pe cel care s'a dus, cu lumina nădejdei în suflete.

Tot mai înainte. Tot spre mai bine. Și vremea trece peste noi, după legile, ce i-au fost orânduite dintru început. Iar «mai binele» nu mai vine. Căci nu poate veni din lumea din afară de noi, în care îl căutăm.

Cu concepția unei vieți, în care totul vine de-a gata, din care lipsește bucuria înfăptuirii și a înfrângerii greutăților, ne depărtăm mereu de acel «mai bine» pe care ni-l dorim.

Intru sudoarea feței tale vei mânca pâinea ta. Este norma dată de Urzitorul vieții noastre pământene. Dar în vremile ce s'au scurs, tocmai îndeplinirea acestei dumnezeiești dispoziții i s'a părut omului cea mai grea povară.

Și'n loc de a vedea în muncă izvorul fericirii, în loc de a cinsti sfîntenia muncii, ticăloșia omenescă a ingenunchat-o în fața forței brutale, considerându-o drept osândă a celor învinși.

A fost și este considerată drept nenorocire munca, singura care apropie pe om de divinitatea creatoare. Alături de dumnezeire, ea singură creiază. Odată cu disconsiderarea ei, și mulțumirea și-a întors privirile dela neamul omenesc. Căci a disprețuit pe cea mai nobilă dintre virtuți, lăsând practicarea ei pe seama robilor și a iloților.

Și rușinea mânilor albe, transparente de nelucrare, rușinea mânilor vestejite de trândăvie o mai îndurăm și o vom mai îndura, câtă vreme rătăcirea omenescă va stăruî în păcatul de a considera munca drept înjosire.

Tindem spre «mai bine», dar nu vrem să înțelegem că ne am abătut din calea, pe care Creatorul nostru ne-a arătat-o spre dânsul. Câtă vreme se va mânca pâine nemuncită, împăcarea nu se poate sălășlui în suflete. Iar «mai binele» este vestitorul acestei împăcări.

Zilele se duc și vin, fiecare punând la încercare virtutea noastră. Sufletul împăcat cu sine și antrenat pe dumnezeescul drum al muncii, se va simți înălțat în fața fie aerei greutăți doveditoare a voiniciei lui.

Suflet voinic dorim celor de un sânge și de-o lege cu noi. Suflet, care să nu se întunece în fața trecătoarelor primejdii, nici să se cutremure în fața greutăților, cari, odată biruite, dau farmecul vieții omenesci.

Dumnezeu și-a creat lumea aceasta podoabă a mării Lui. Frumoase sunt toate câte ființează în natură, urmând legile Lui. Singur omul și-a uitat că trebuie să fie frumos prin gândurile și prin realizările lui, urmând aceleași legi.

Creat după chipul și asemănarea Ziditorului, el s'a înjosit prin răutate și lene. Și cât de frumos îi talmăcise psalmistul rostul lui în viață: «Ferice bărbatul ce nu merge la sfatul necuraților și pe calea păcătoșilor nu stă și la șederile pierzătorilor nu șede»...

Aprindeți din nou în sufletele fiilor neamului nostru flacăra credinței în cuvântul Adevărului, și atunci vom străluci între popoare. Talmăciți-i învățătura Domnului în lumina dragostei de oameni, în lumina dragostei de muncă, și a respectului dreptății.

Astfel armat, poporul nostru va putea privi cu încredere în viitor. Va putea aștepta cu bucuria sufletului voinic încercările, pe cari vremea le va abate spre dânsul. Și atunci urarea «An nou fericit», nu va mai fi o banală frază convențională, ci convingerea realității, ce se va înfăptui.

An nou. Prilej de nouă încercare a virtuții. An nou. Perspectiva unui nou șir de sfertări în munca sfântă, ce înalță și purifică. An nou. Culme pe care vom simți suprema bucurie, privind înapoi la prăpastiile, peste cari am trecut. Și vom simți supremul farmec, privind înainte piscurile, ce sprijinesc cerul cu

frunțile lor, spre care ne vom avânta.

Neam nou prin mila ce Domnul a revărsat-o spre dânsul, ridicându-l din întunec la lumina libertății. Neam nou să devie prin primenirea lui cu Cuvântul. Și veac nou să-și croiască prin munca și prin credința lui.

Fie ca anul ce vine să fie urzitorul sufletului nou, prin care ne vom înălța. Prin care ne vom arăta vrednici de minunea, pe care a făcut-o cu noi cerul. Vrednici de jertfa, pe care o mie de ani au adus-o înaintașii noștri, ca să ajungem unde suntem astăzi.

I. U. Soricu.

La început de an

(=) Când vechiul an este pe sfârșite, ear cel nou își vestește zorile, să ne oprim pe o clipă și, — deși trăim în înfrigurări grăbite ale vremilor telegrafice fără fir, — să ne luăm răgazul, în mijlocul creștineștilor sărbători ale iernii, să reprivim asupra evenimentelor anului moț și a efectelor produse, de cele mai însemnate dintre ele, în raport cu biserica noastră și credincioșii săi.

Neamul românesc a trecut, în 1927, prin grele încercări. Moartea marelui și iubitului Suveran *Ferdinand I*, unul din factorii principali ai înfăptuirii unității noastre politice, a pătruns dureros toată suflarea românească și a prilejuit îngrijorări în sufletele patriotice ale țării întregite, cu jertfe uriașe, între hotare ce pe dreptate ni se cuvin.

Treptele tronului le urcă *Mihail I*, înconjurat de nețărmită dragoste și încredere a țării. Până în anul când Regele *Mihail I*, astăzi minor, va putea să-și exercite prerogativele prevăzute de legile statului, Înalta Regentă, — A. S. R. Principele *Nicolae, I. P. S.* Sa Patriarhul *Miron*, și dl *Gheorghe Buzdugan*, — va veghea la aplicarea conștiințioasă a constituției și a legilor.

Ordinea constituțională de succesiune la tron, pusă pe un moment în discuție nouă, a amuțit curând fără a da naștere la sbuciumări de prisos în vremea, când ne trebuie în deosebi pace și liniștită muncă în consolidarea neîntreruptă a statului și a bisericii sale dominante.

Dispariția ilustrului bărbat de stat *Ion I. C. Brătianu* în ceasul când mai vartos erau de trebuință luminile și energia sa, în greutățile mari prin care trece țara, a sguduit sufletele atât ale prietenilor, cât și ale adversarilor săi politici. Biserica ridicată, pe timpul guvernării sale, la rangul de patriarhie, păstrează cu scumpătate amintirea binecredinciosului său fiu, și nu uită nici faptul că lui i se datorește salvarea monumentului istoric bisericesc din Albacul munților noștri.

Inițiativa *refacerii* sfintei Mănăstiri Brâncoveanu dela Sâmbăta de sus, în județul Făgărașului, este întâmpinată cu profundă cucernicie jertfelnică și încununată, până acum, din partea corporațiilor și particularilor, din toate colțurile patriei, cu ofrande ce trec cifra de *trei milioane* de lei. Contribuirile de bună voie se urmează și în anul în care intrăm, în scopul de a ridica din ruină cât mai neîntârziat unul din vechile altare ardelenesti, adăogându-i podoabe nouă.

Am prăznuit după cuviință semicentenarul războiului pentru independență, care a înrăurit în mod binefăcător și asupra românilor trăiți sub alte juguri străine, cevaș mai apăsătoare și mai rafinate decât era al osmanliilor. Sărbarea a scos la iveală și răsunetul aceluși război în sufletele ardelenilor prigoniti, cari au răspuns cu obolul lor oferit din frățească iubire pentru ostașii români răniți și pentru alinarea suferințelor familiilor acelor viteji ai războiului de neatarnare.

În *adunările eparhiale*, din mitropolia noastră, reprezentanții clerului și poporului au constatat că viața morală și materială a credincioșilor înaintază, peste tot, în calea cea bună.

Adunările s'au ocupat și de raportul dintre biserică și viața publică.

În această privință, Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba Iulia și Sibiu, — pornind dela o campanie electorală în care s'au adus atacuri la adresa bisericii și a preoțimii noastre, — declară că biserica nu se poate restrânge la tărâmul ei pur spiritual, lăsând afacerile ei publice în grija bărbaților politici.

«Astăzi, — spune același Consiliu, — când creștinismul nu mai e de caracter contemplativ, ci e conceput ca o forță dinamică a întregii vieți individuale și colective, biserica nu e în situația de a urma sfaturile celorce ne îndrumă să ne restrângem la domeniile pur spirituale, ci simțim o imperativă chemare de a proclama, că și viața politică e în funcție de conștiință și de afirmare a principiilor sfintei evanghelii.

În viața publică ies la suprafață atâtea simptome îngrijitoare, care cheamă biserica să le vindece. Ele sânt expresia unor anume lacune adânc înrădăcinate în însăși natura ordinii sociale, care are nevoie de reîncreștinare.

În conflictele dintre partidele politice, chemarea bisericii e să intervie împăciuitoare, adresându se lor: «Voi sânteți frați», și să trezească în ei conștiința postulatelor frăției. Biserica nu va pregeta nici un moment să absenteze dela datoria ei în viața publică, ori câtă îndârjire ar depune cavalerii anarhiei morale și demagogia electorală în excluderea ei de pe terenul vieții publice».

Tinera societate religioasă «Sf. Gheorghe» este organizată în 80% din parohiile cu preoți în Arhiepiscopia Ardealului. Auto-

ritatea bisericească exercită controlul general asupra acestei societăți, în care inițiativa și conducerea preoților noștri găsește larg câmp de activitate pastorală. Prezența lor, în mijlocul tinerimii, se dovedeste mereu dintre cele mai binefăcătoare. Astfel, organizarea tineretului adult, în societatea «Sf. Gheorghe», aparține îndatoririlor preoțimii conștiente de răspunderea sa.

Chestia concordatului cu papalitatea, după tratative suspendate și reluate în timp de ani de zile, a ocupat opinia publică dela noi și în 1927, fără ca ele să ajungă la rezultat definitiv. Ce însemnează un concordat al României încheiat — dela egal la egal — cu Scaunul papal, am arătat cu altă ocazie în coloanele acestei foi. Cartea, nu de mult apărută, a dlui Tudor Popescu din București, expune lămurit și documentat pericolul concordatului pentru viitorul țării și al neamului. Același pericol este accentuat și din partea consiliilor eparhiale ale episcopiiilor noastre.

Încrestăm la acest loc și *conferența pastorală* din luna lui Mai. Și adevărat: în 26 și 27 Mai 1927 s'au întrunit toți protopopii arhiepiscopiei ardelenne la Sibiu în conferență pastorală. S'au ținut patru ședințe în două zile, în care I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul Nicolae, printr'o cuvântare mai lungă, a examinat problemele de cuprins religios, moral, cultural, administrativ și economic ale vieții noastre bisericești, iar P. C. protopopi și consilierii arhiepiscopiești au intervenit în discuții fiecare cu experiențele, nedumeririle, părerile și cazurile tractului său.

Punerea în practică a ideilor și propunerilor desbătute în conferență, — privitoare la: predică, pregătire duhovnicească, propagandă religioasă prin tipar, Societatea Sf. Gheorghe, problema

sectelor, disciplina clerului, jurnalul pastoral șcl, — va contribui în mare măsură pentru a da dorite roade în activitatea preoțimii.

Cititorii noștri cunos: rezoluțiile aduse de conferența dela *Lausanne*, din August, unde biserica ortodoxă a avut numeroși delegați.

I. P. S. Sa Mitropolitul Nectarie a adus conferenței salutul bisericii ortodoxe române și al patriarhiei, dorind conferenței succes deplin pentru a putea ajunge la o unire a bisericilor creștine.

În toamnă s'au deschis la Sibiu: *Seminarul teologic* și *Școala de cântăreți*, două instituții a căror necesitate era de mult simțită. Un număr, considerabil din cale afară, de tineri s'a prezentat pentru a fi primit în aceste așezăminte ale sfintei noastre biserici.

Biserica papistă și uniunea bisericilor

(v.) Revista franceză «*L'union des Églises*» în Nr. din 10 Iulie-August 1927, într'un articol intitulat *Diversele «teorii» ale uniunii bisericilor*, referându-se la conferențele religioase dela Londra, Stockholm, Helsingfors, Berna și Lozana întrunite cu scopul de a rezolvi problema dificilă a uniunii bisericilor și mai ales scontând un studiu în chestiune, publicat în *Ortodoxia* de M. B. Antoniadis, profesor la școala teologică din Halki, expune punctul de vedere al bisericii papiste, referitor la această problemă de importanță universală.

Acest punct de vedere se apreciază precum urmează:

Biserica romano-catolică se consideră ca *singura biserică adevărată a lui Isus Hristos și depozitara comorilor complete ale adevărurilor revelate*, astfel celorce

Intrunit în sesiune ordinară, în biserica catedrală din Sibiu, pe zilele 26 Octombrie și următoarele, *congresul național-bisericesc* al mitropoliei din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș, s'a ocupat de variatele probleme ce privesc condițiile actuale ale vieții religioase în raport cu misiunea bisericii.

Propunerea guvernului liberal, făcută spre sfârșitul anului, în scop de unire a tuturor factorilor politici pentru alcătuirea unui *guvern național*, n'a fost acceptată, și opoziția își pregătește armele de luptă parlamentară și extraparlamentară.

Anul 1928 primește astfel, în atmosferă cam încărcată, o grea moștenire. Să sperăm că vremea și împrejurările își vor lua sarcina să lumineze și să îndrepte mințile tuturor celor chemați să fie conducători ai statului nou românesc, care are mari prieteni, dar are și mulți dușmani.

cer comuniune cu ea, le impune ca condiție necesară aderarea absolută la *toate dogmele* ce le propovăduiește. Dar nu interzice orice examen prealabil celorce caută încă lumina. Pretinde o aderare luminată, rezonabilă, dar respinge fideismul.

În ce privește însă chestiunea dogmatică — spre a nu trezi iluziuni înșelătoare — biserica romană *nicidecum nu va ceda un pas*. Ceeace ea a decretat odată, că este adevăr revelat, nu poate permite să fie negat ori tras la îndoială de cineva. Prin urmare pentru ea nu va fi chestiunea de dogme fundamentale, cari trebuie reținute și de dogme secundare cari pot fi abandonate. Credința ce li se atribue acestora nu se măsoară cu importanța lor, ci cu autoritatea divină care le-a revelat, astfel nu poate micșora cu-

FOIȘOARA

Despre rugăciune

— Meditație ținută, la conferența de toamnă a preoțimii tractului Zarand —

Fraților, — una din armele puternice, cu care noi păstorii sufletești ne apărăm turma cuvântătoare și înțreținem legătura cu divinitatea, este *rugăciunea*. De aceea aflat am de bine să-mi aleg, ca subiect al meditației de astăzi, această puternică armă a noastră: rugăciunea, și, după slabele puteri, să vă îndrept pe câteva momente gândul spre ea. Rog să mă ascultați.

Rugăciunea este fundamentul vieții religioase. Sfântul Ioan Gură de Aur și alți părinți bisericești o numesc: o înțreținere și o vorbire a sufletului cu Dumnezeu. Sufletul, — schintee dumnezească, — prin ru-

găciune întreține legătura cu izvorul de unde a venit. De aceea, o numește fericitul Augustin: înălțare a sufletului nostru la Dumnezeu.

Icoană plastică a rugăciunii se găsește în Psalmul 41: «În ce chip dorește cerbul spre izvoarele apelor, așa dorește sufletul meu spre tine, Dumnezeule. Insetat-a sufletul meu spre tine, Dumnezeule cel tare tare, cel viu».

Rugăciunea este ceva inerent tuturor creaturilor. Este suspinul ori cărei ființe după Atotputernicul creator. De aceea toate făpturile lui Dumnezeu se roagă, fiecare în felul său. Până și astrele de pe cer, în

multă rugăciune, preamăresc pe ziditorul.

Mântuitorul nostru Isus Hristos simțea necesitatea rugăciunii. De mulțori se amintește în sfânta Evanghelie, că El se ruga Tatălui ceresc; că El nopți întregi petrecea în rugăciuni. El, pe lângă Dumnezeu adevărat, era și om adevărat, și natura Sa omenească reclama necesitatea rugăciunii. Dar cum această natură nu era supusă păcatelor, și rugăciunea Lui se deosebea întru toate de rugăciunea muritorilor. Ea era rugăciunea unui om-Dumnezeu, a unui suflet nedespărțit de puterea Sa dumnezească (în ipostasul cuvântului). Nouă nu ne este permis să intrăm în tainele unei astfel de rugăciuni. Dar atât putem zice, că sufletul Mântuitorului era atunci — când se ruga — mai adânc cufundat în sinul dumnezeirii, și că rugăciunea Lui era rugăciune de lacrimi, de luptă dure-

roasă, de jertfă a persoanei sale proprii înaintea Părintelui Său ceresc pentru binele și fericirea noastră umană. (Predici de Tarnavski și Voiutski, Tom. II. pag. 160). Era rugăciunea plină de cel mai desăvârșit altruism.

El, Domnul nostru Isus Hristos, ne învață modul adevărat de rugăciune (la Matei 6, 6), când zice: «Ear tu, când te rogi, intră în camera ta, și încuind ușa ta, roagă-te Tatălui tău cel întru ascuns»... A te ruga «întru ascuns» nu trebuie luat în sensul îngust al cuvântului. Sub «camera ta» înțeleg inima omului, și atunci ușa inimii tale o poți încuia chiar și când te afli pe drum, în tren, în societate, în sgomotul cel mai mare, pentru a te concentra «întru ascuns» la rugăciune. Dar mai trebuie ceva. Înainte de a-ți începe rugăciunea, reculege-te, pregătește-te, prepară-ți o atmosferă prielnică. Când camera

vântul lui Dumnezeu spre a plăcea oamenilor. Această intransigență privește însă numai dogma. În administrarea tainelor, biserica romană aprobă vechile datini și nu respinge decât acele cari, în timpul separării, *ar fi lunecat* dela adevărurile ce propoveduește, pentru că *toate* riturile îi aparțin și le onorează.

Tot așa și în ce privește disciplina. Primul articol din dreptul ei canonic este, că acest drept nu privește decât pe latini. Ceice nu aparțin acestui rit, își păstrează ritul lor vechiu, legislația, privilegiile antice, limba liturgică proprie. Și pe aceia, ai căror strămoși au fost latini, nimica nu-i împiedică să reintre în biserica catolică, nu împiedică prin intermedierea cărui rit. Un anglican, îmbrățișând comuniunea romană, va putea, dacă voiește, să se alăture la biserica romană de rit bizantin, sirian, etc.

Frații reveniți ar păstra încă din trecutul la dogmele comune cu biserica înainte de reunire: în ce privește cele cari le-ar primi, ar fi numai o complectare a adevărului, ce-l primesc, o creștere a luminii, o îmbogățire a certitudinii. *Imbrățișându-le ar recunoaște că și aceste au făcut parte din averea comună înainte de separare, cu toate că nu fuseseră încă obiectul unei definițiuni eclesiaste.*

Unitate și neschimbare în dogma definită, diversitate în expresiunea cultului și în legislația eclesiastică, sub guvernarea pontificelui suveran: aceasta este, pentru biserica romană, *adevărată formulă a uniunii bisericilor.*

*

Creștini din toată lumea, suflete generoase, cari vă trudiți, prin conferențe și prin loială propagandă luminată, de duhul sfințelilor scripturi, să aflați formulă pentru reunirea bisericilor, nu vă mai bateți capul de-a geaba. Formula e gata: acceptați cu dogma adevărată și *toate erorile* dogmatice ale bisericii papiste, închi-

nați-vă cu smerenie pontificelui *suveran*, și uniunea bisericilor creștine după care însetează cu ardoare inima voastră, este înfăptuită!

† Protoierul Dr. Gheorghe Popoviciu

1862—1927

Prea vrednicul protopop al Lugojului, preotul mare, care a fost Dr. GHEORGHE POPOVICIU, pilduitor în faptele sale pentru întreaga noastră preoțime ortodoxă, sărbătoritul neamului și al bisericii, trăit în lupte și biruitor prin virtute, răbdare și iscusință, bărbatul «cu inimă curată și duh drept», a trecut la cele veșnice în ziua de 27 Decembrie 1927.

A murit un om al muncii, predicator, ziarist, istoric, luptător național și politic, a cărui veste străbătuse departe peste hotarele iubitelui său Banat.

Prin adâncă sa înțelegere a problemelor bisericesti, Dr. Gheorghe Popoviciu a adus prețioasă contribuție la opera de organizare a bisericii ortodoxe române din țara întregită.

Și-a închinat avere și sănătate, din drogoste nesfârșită pentru lege și neam, într-o viață cucernică și cu voință tare, pentru ca timp de patruzeci de ani bună samânță să samene în suflete, și bune roade să răsară pe urmele ei.

Dat i-a fost, ca în ziua de 14 Noiembrie 1927 să aibă mulțumirea sufletească a unui rar jubileu. Implinise, în ziua aceea, patru decenii de binecuvântată activitate ca protopop. Nu numai «întreg Banatul», ci tot ce are țara mai select a ținut să fie de față la praznicul bisericesc și cultural dela Lugoj. I s'au adus atunci calde și bine meritate cuvinte de recunoștință și respect din partea reprezentanților tuturor autorităților civile, bisericesti, și

Cât privește ritul și legislația bisericască, puteți să vi le și păstrați! Nu sunt tocmai de tot necesare la reunirea oftată.

Înțelegeți! Și edificați-vă!

culturale din toate unghiurile patriei noastre iubite.

Ear astăzi, provincia Bănatului întreg, și cu ea împreună biserica ortodoxă română de prețutindeni, e pătrunsă de jale și durere pentru plecarea atât de neașteptată din mijlocul nostru a Prea Cucernicului Parinte Protoiereu Dr. GHEORGHE POPOVICIU...

Ne plecăm capetele smeriți în fața hotărârii proniei cerești, făcând rugăciuni către Atotputernicul Dumnezeu, ca pe cel răposat în Domnul să-l bucure de fericirea dreptilor Sai!

Protolereul Gheorghe al Lugojului odihnească în pacea, de care s'a învrednicit prin muncă și jertfă de PREOT în cel mai bun înțeles al cuvântului!

Familia decedatului a dat următorul anunț:

Cu nemărginită durere înștiințăm rudele, prietenii și cunoștințele de înțelarea din viață a preatubitelui nostru

Dr. Gheorghe Popoviciu

protopop ortodox al Lugojului, senator, membru corespondent al Academiei Române, fost vice președinte al Senatului etc., decorat cu ordnele Steaua României în grad de Comandor și Răsplata Muncii pentru Biserică cl. I., decedat în ziua de 27 Decembrie 1927, ora 1, în etate de 65 ani.

Ceremonia înmormântării va avea loc în ziua de 29 Decembrie, ora 14 în Biserica ortodoxă din Lugoj.

Fie odihna lui fericită și memoria neuitată!

inimii tale a fost încărcată cu atmosfera viciată de preocupările vremelnice, adesea produse ale orgoliului și egoismului nostru, atunci trebuie primenită cu miremele tămâii și ale smirnei. Deci reculege-te și nu-ți începe rugăciunea ta trecând brusca dela alte preocupări, până nu ți ai creiat atmosfera prielnică. Numai astfel de atmosferă îți va putea ajuta, ca rugăciunea ta să se ridice pe aripile miremei de smirnă și tămâie la Domnul!

Creiată odată această atmosferă, rugăciunea poate avea interpretări multiple. Dai de pomana unui cerșetor — nu cu gândul de-a fi văzut de alții, — ci cu gândul curat de a ajuta, — ai făcut o rugăciune. Postești — nu numai un post fizic, ci și unul spiritual, — ai făcut o rugăciune.

Am auzit dela un mare preot spunând, că postul și rugăciunea sânt 2 petale ale aceleiași flori, una fără alta este moartea floarei.

Socotesc că nu e indiferent nici timpul când te rogi. Cei vechi — cred — că nu la întâmplare au întocmit așa numitul «Ceaslov» cu ceasul 1, ceasul al 3-lea, al 6-lea și al 9-lea de rugăciune. Deci, anumite rugăciuni le legau de anumite ore și le armonizau așa de frumos cu anumite evenimente (mai de seamă cu Patimile Domnului). Tot astfel, rugăciunea de seară, de dimineață, Pavecernița, Mezonoptica etc. toate reclamă anumite timp al zilei.

Lucru de căpetenie e: Rugăciunea trebuie să se ridice pe pedestalul celui mai desăvârșit altruism. E adevărat, că nouă, preoților, ni se dă des ocaziunea de a face rugăciuni publice, de-a face slujbe pentru alții; dar a lucra pentru alții din poruncă, este o conlucrare față de celce poruncește, fără însă ca lucrarea aceasta să te poată face puternic. A lucra însă conștient și din simțire, este lu-

crarea, care într'adevăr te face puternic, căci lucrând cu simțire și conștient tu magnetizezi locul tău de rugăciune, și poți cu timpul să devii adevăratul stăpân al formelor simbolice, pe care azi le împlinești cu efect — ce e drept, — dar de cele mai multe ori fără să-ți dai seamă de misterul și puterea lor.

Repet: Rugăciunea trebuie să se ridice pe pedestalul celui mai desăvârșit altruism. Ea trebuie să fie pentru toată lumea, dar nu pentru tine. Ce ești tu față de restul omenirii? Au nu restul omenirii te face pe tine să înțelegi viața? Prinde pentru o clipă omenirea toată! Simte pentru o clipă, că tu care te rogi, ai devenit un vulcan de iubire, cu care acoperi și cuprinzi omenirea toată. Cere pentru toată omenirea binele dela Domnul, și atunci indirect tu atragi puternic ajutorul Domnului pentru tine. Și atunci tu ești al tuturor. Sau,

No. 12235/1927 Ep.

Circulară

cătră toate Oficiile protopresbiterale și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

În baza convențiunii ratificate prin legea publicată în Monitorul Oficial No. 72 din 25 Martie 1926 (pag. 4430—4447), Statul Român a cumpărat acțiunile de prioritate dela următoarele 15 Societăți anonime proprietare la linii ferate locale din Ardeal, în scopul trecerii liniilor acestor Societăți în proprietatea statului, — și anume dela Societățile: 1. Năsăud, 2. Jbot Cujir, 3. Huedin-Călățele, 4. Jebel-Liebling, 5. Ardealul de sud, 6. Timișoara-Buziaș, 7. Timișoara Lipova-Radna, 8. Turda-Câmpeni-Abrud, 9. Valea Vișăului, 10. Jibou-Baia Mare, 11. Satu Mare Baia Mare, 12. Caransebeș-Hateg, 13. Târnava mică, 14. Murăș Turda, 15. Unite-Sătmărene.

În vederea regulării situației acțiunilor de fondare ale acestor societăți, P. O. Oficii protopresbiterale și parohiale sunt poftite a trimite îndată după primirea acestei circulari Ministerului de comunicații în București cu convocare la adresa aceluși Minister No. 14601/1927 un tablou exact despre toate asemenea acțiuni, ce eventual posedă efectiv bisericile sau instituțiunile culturale-bisericesti din Arhiepiscopia noastră dela fiecare Societate în parte, indicându-se în tablou numărul de ordine ale fiecărei acțiuni în parte, precum și numărul total de acțiuni. În cazul, că s'au cedat cuiva parte din aceste acțiuni, să se arate adresa deținătorilor și numerii de ordine ai acțiunilor cedate.

Sibiu, 28 Decembrie 1927.

Consiliul arhiepiscopesc.

după cuvintele apostolului Pavel: te faci tuturor toate. Și când ești al tuturor, când te-ai rugat pentru toți, par'că ți-ai asvârșit sufletul și l-ai împărțit la toți semenii tăi. Dar atunci sufletul tău, împărțit la ei, va fi însuflețit de ei. Și sufletul tău atunci par'că a devenit un ascultător de energie uriașă obținută din energiile parțiale ale fiecărui semen al tău. Pe rând puterea de energie fizică se capătă prin egoism, — puterea de energie spirituală se obține prin altruism.

Unui preot nu i-ar fi permis să zică: Am pierdut multă vreme cu dusul și venitul dela cutare slujbă mai îndepărtată, sau cu altă cale.

Fă ca gândul tău să nu pribegească, ci trimite-l la Domnul, ca prin mută rugăciune altruistă să înțelegi legătura cât mai tare cu Domnul, cu izvorul cel de viață dătător.

Pr. Virgil Perian.

In ajutorul celor lipsiți

Sărbătoarea Nașterii Domnului a fost și anul acesta un bun prilej, ca societatea sibiană să vină în ajutorul orfanilor și celor lipsiți, să-i mângâie, să-i veselească, ca praznicul iubirei să fie o zi de bucurie pentru toți.

În diferite părți ale orașului, în școli, spitale și orfelinafe s'au aranjat serbări ocazionale și s'au distribuit daruri.

In orfelinatu arhiepiscopesc

Ca în toți anii și anul acesta în preșeara Nașterii Domnului, Direcțiunea orfelinatu nostru a pregătit orfanilor o frumoasă sărbătoare.

Un splendid pom de Crăciun împodobia sala în care micii orfani au cântat mai multe colinde, au declamat poezii ocazionale și a jucat piesa «Gheorghică cu mama sa» în 3 tablouri, prelucrată după Scharrelmann de Horia Petra-Petrescu. La această sărbătoare a asistat I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae, însoțit de I. P. C. Sa, arhimandritul Dr. Vasile Stan și asesorii consistoriali, dlul general C. Todicescu, Comandantul Corpului VII armată, dl prefect Dr. Regman etc.

La finea producțiunei zeosul director al orfelinatuului păr. Iosif Trifa a mulțumit tuturor celor ce au contribuit cu daruri pentru orfani. În primul rând părintelui orfelinatuului, I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, care și de astădată le-a trimis o mulțime de bunătați.

Asemenea mulțumește dlul general Găvănescu, prin a cărui bunăvoință a primit pe seama orfelinatuului alimente, ha ne și încălțăminte în preț de peste 40.000 lei și în fine mulțumind la toți binevoitorii și ocrotitorii acestei umane instituțiuni.

I. P. S. Sa a ținut apoi micilor orfani o frumoasă vorbire plină de sfaturi părintești, amintindu-le între altele, că ei au avut părinți vrednici, cari azi cu bucurie, de sus din locașul Tatălui ceresc, privesc la ei, îndemnându-i ca în rugăciuni lor să-și aducă aminte de ei. În fine mulțumește directorului orfelinatuului și întregului personal pentru grija ce o are față de orfani.

Dl general Găvănescu, încă a adresat micilor orfani povește și sfaturi folositoare.

Au urmat apoi împărțirea darurilor de Crăciun între orfani.

La Hotelul „Bulevard“

Noul antreprenor al pomposului Hotel «Bulevard» dl D. Andronic, împreună cu soția sa au făcut un gest

frumos, au îmbrăcat din creștet până în tălpi 58 elevi săraci dela diferite școli din localitate propuși din partea direcțiunii diferitelor institute de învățământ, jumătate români, iar jumătate minoritari. Vestmintele li s'au împărțit în ziua de ajun la ora 11 a. m. în sala cea mare a Restaurantului în prezența dlui general C. Găvănescu, comandantul corpului VII armată, a dlui prefect Dr. N. Regman, a I. P. C. Sa arhimandritul Dr. Vasile Stan vicar arhiepiscopesc, a dlui inspector regional Ioan Bratu și a unui însemnat număr de profesori și intelectuali din Sibiu.

În numele celor prezenți a mulțumit Doamnei și Domnului Andronic, Dl Prefect Regman accentuând, că a îmbrăca cincizeci și opt copii săraci, din tălpi până în creștet, înseamnă să-ți învingi toate instinctele ancestrale, pornite spre stăpânirea banului câștigat ușor și a traiului trândav.

Inseamnă a birui o mulțime de prejudecări ce ne copleșesc gândirea, pentru a te ridica la altarul mizei creștine, de unde să împarți cu cei desmoșteniți ai soartei, fără considerare la naționalitate, confesiune, prietin ori dușman, tot rodul muncii tale neodihnite.

Și prietenii noștri a căror faptă de jertfa ne-a întrunit astăzi, sunt înainte de toate robi credincioși ai muncii cinste și necunoscatore de odihnă.

Iar aceasta este un mare merit, tot așa de mare ca și gândul milei și împlinirea lui.

În numele celor astăzi atât de fericiți și în numele județului mulțumește binefăcătorilor pentru fapta lor mare și le dorește ca bunul Dumnezeu să le binecuvinteze munca și străduințele spre binele și fericirea țării.

A urmat apoi împărțirea darurilor fiecărui elev.

Dorim ca fapta Dlui Andronic să fie anul viitor imitată și de alții.

Pentru văduve și orfani de preoți. Fundația «*Episcopul Roman Ciorogariu*», înființată cu ajutorul autorităților de stat, al clerului și poporului, în amintirea zilei jubilar de la 6 Decembrie 1927, de 250 mii de lei ca sumă inițiată, P. S. Sa Episcopul Roman al Orăzii a destinat-o pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor de preoți din eparhie.

Nou abonament la Telegraful Român

Cu ziua de 1 Ianuar 1928 deschidem nou abonament la ziarul *Telegraful Român*.

Intrând, cu ajutorul lui Dumnezeu, în anul 76 lea de apariție, vom continua, cu râvnă și după cea mai bună a noastră pricepere, munca de promovare a intereselor mari ale sfintei biserici ort. române.

Rugăm pe bunii cetitori să ne rămână și mai departe credincioși și să-și înoască din vreme abonamentul prin mandat poștal, să respândească acest organ de publicitate în cercurile cunoștințelor lor, și să-i câștige cât mai mulți noi abonați.

Numele abonatuului și domiciliul, (ev. poșta ultimă), să se scrie legibil la adresa:

Administrația „Telegraful Român“, Sibiu.

An Nou Fericit!

Redacția și Administrația.

INFORMAȚIUNI

Nașterea Domnului. Sfintele sărbători ale Nașterii Domnului au fost prăznuite și anul acesta în centrul Mitropoliei noastre cu deosebită solemnitate. În ziua primă a oficiat sfânta Liturgie în catedrală I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae, cu mare asistență.

Răspunsurile liturgice le-a dat corul mixt al catedralei.

La finea Sfintei Liturghii I. P. S. Sa a rostit o pătrunzătoare cuvântare despre iubirea cea nemărginită a lui Dumnezeu față de neamul omenesc care pe unul născut fiul Său l-a trimis în lume pentru noi și pentru a noastră mântuire.

Cuvântul arhieresc, ascultat într'o solemnă liniște din partea numeroșilor credincioși, a făcut adâncă impresie.

După aceea I. P. S. Sa a împărțit credincioșilor anafora, iar corul a cântat mai multe colinde.

Se apropia ora 12 când I. P. S. Sa a fost condus de cor și preoțimea celebrantă la reședința Sa precum fusese adus.

A doua zi a celebrat Sf. Liturgie I. P. C. Sa, Arhimandritul Dr. Vasile Stan, vicar arhiepiscopesc, înconjurat de preoțimea catedralei.

A predicat părintele prototieru Emilian Cioran, iar la finea predicii a dat cetire circularului I. P. S. Sa prin care credincioșii sunt îndemnați de a contribui pentru susținerea Orfelinatuului arhiepiscopesc.

M. Sa Regele Mihai I a asistat la serviciul divin săvârșit Duminică la Patriarhie cu prilejul Nașterii Mântuitorului. M. Sa Regele a venit la sf. biserică însoțit de AA. LL. Regale Principesa-mamă Elena și Prințesa Irina a Greciei.

Reforma calendarului. Societatea Națiunilor între alte chestiuni și-a pus în gând să rezolve și chestiunea calendarului. La comisiunea alcătuită pentru studierea acestei probleme au venit peste 200 de proiecte de reformarea calendarului. Autorul unuia din proiecte a propus să se împartă anul în 12 luni, fiecare cu câte 30 de zile; în locul celor cinci zile ce mai rămân, s'ar pune câte o sărbătoare: a Primăverii, a Verei, a Toamnei, a Iernei, și a Anului.

† **Dr. Alexandru Moldovan**, subprefectul județului Turda, și fiu al regretatului publicist Silvestru Moldovan, după morib lung și greu și-a dat sufletul în mâinile Creatorului în 22 Decembrie 1927, în etate de 39 de ani, în al 5-lea an al fericitei sale căsătorii. Rămășițele sale pământești s'au înmormântat în 24 Decembrie după rital bisericii ortodoxe române, în mormântul familiar din Turda. În veci amintirea lui!

Act de mulțumire. Oficiul parohial ortodox român din parhia Șugag, tractul Sebeș, aduce călduroase mulțumiri mai jos însemnaților frați români din Cleveland (America), cari au dăruit bani bibliotecii noastre parohiale; în special mulțumim dnei Elisa Alex. Vidacov, care a colectat

adecă 1.8%, din populația de 136 milioane 900.000 de mii, de suflete ale uriașului imperiu

Din teritoriul ei de 294.244 Km.² România are pământ arabil 43%, pădure 25%, pășune 15% și neproductiv 12%. În ordinea producției agricole este al 12 lea stat. Urmează după Statele-Unite-Americane, Rusia, Franța, Spania, Germania, Suedia, Finlanda, Polonia, Norvegia, Anglia și Italia.

Producția anuală de grâu este de 28 mil. Ocupă locul al 11 lea în producția universală. Li premerg: Statele-Unite-Americane, Canada, Indiile, Franța, Argentina, Rusia, Italia, Spania, Australia și Germania. Orz producem 13 mil.² și stăm în locul al 9-lea. Secară 2.4 mil.² Locul al 17.

Porumb recoltăm 38 mil.² Deținem locul al 4-lea pe glob. Ne întrece America de Nord, Argentina și Brazilia. În Europa sântem statul cel dintâi.

Cartofi 10 mil.² Locul al 21 lea. Vin 5 mil. Hl. Locul al 6-lea, după Franța, Italia, Spania, Algeria și Portugalia. Napi de zahăr sau sfeclă 0.7 mil.² Locul al 12 lea. Tutun 13 mil. Kgr. Locul al 17 lea. În 1.5 mil. Kgr. Locul al 17-lea.

În ordinea avuției animalice sântem în locul al 13-lea, după India, Stat. Un.-Am., Rusia, Argentina, Australia, Brazilia, Germania, Uniunea sud Africană, Anglia, Franța, Spania și Zelanda. Cai 1,802.000, cornute 5,937.000, porci 3,147.000, oi 12,321.000 și lână 24 mil. Kgr. Locul al 14-lea.

Avuțiile mineralice:

Aur 1.4 tone. Locul al 19 lea pe glob, dar al 2 lea în Europa. Petrol 17.3 mil. Hl. Locul al 6-lea, după America, Mexic, Rusia, Persia și India Olandeză. Sare 3 mil.² Locul al 11-lea. Cărbuni 25 mil.² Locul al 22 lea.

Comunicația:

Rețeaua C. F. R. de la noi are o lungime de 12.245 Km. Pe 100 Km.² avem 3.8 Km. cale ferată. Locul al 20 lea. Automobile sânt la noi 11 mii. Locul al 37-lea. Ne întrece și Australia, Brazilia, Cuba, Uruguay, Malacca, Insulele Filippine și Chile etc. Tonașul flotei de 68 mii. Locul al 27-lea.

Poșta înmanuează pe an, individului, cam 11 articole, scrisori, colet, bani sau altele. Locul al 33 lea. Linii telegrafice avem 922. Lungimea liniilor telegrafice e de 20.090 Km. Ear lungimea firului e de 73.680 Km. Locul al 12 lea. Stațiuni telefonice avem 29.996. Locul al 28 lea.

Datorii:

America pretinde de la noi 204 mil. lei aur. Între debitorii acestui stat ținem locul al 9-lea, după Anglia, Franța, Italia, Rusia, Ceho-Slovacia, Iugo Slavia.

Franței li datorăm 1.038 mil. lei în aur. Sântem în locul al patrulea

printre datorași, după Rusia, Belgia și Iugo-Slavia.

Puterea armată în timp de pace ne este de 125.000 ostași. —

Mai bogate decât acestea sânt datele care privesc Ardealul și părțile unguerești încorporate patriei noastre. Le vom comunica într'un articol viitor.

*

Din spicuirea prezentă reiese clar că autorul se interesează de aproape de România și posedă cunoștințe întinse, dar nu întru toate exacte.

Știm b. u. că la noi se scoate anual nu 1.4, ci 3 tone de aur, că Bucureștii singuri au 11 mii de automobile, nu țara întreagă, ș. a., — cu toate acestea putem profita din cele expuse. Când dușmanii se interesează așa de mult de noi și țara noastră, cu atât mai vărtos se cuvine să ne interesăm noi, s'o cunoaștem în adevărata ei realitate, să plivim răul și să desăvârșim binele din ea. Ca, prin desăvârșire, granițele sale să devie neclintite ziduri veșnice. Pr. A. N.

„Dacia-România“

Societate generală de asigurare în București
Capital soc. **60.000,000 lei** deplin vărsat
Fonduri de garanție la 31 Decembrie 1926
Lei 309 454 792

A introdus asigurări populare asupra vieții,
fără examinare medicală cu:

Trageri la sorți lunare

Adresați-vă **Reprezentanței generale din Sibiu**, strada Regina Maria Nr. 7 (a sediul Banca Românească). (155) 2-2

GRATIS trimit catalogul meu despre **vițe de vie altoite** care cuprinde prețurile cele mai ieftine și sfaturile necesare pentru fiecare viticultor. În interesul propriu al Dvoastre nu procurați vițe de vie sau vițe altoite, până când nu citiți călăuza mea de viticultură.

Adresa: **J. SZÜCS**, pepinerie 24, Diósj, județul B hor. Se caută agenți pe lângă provizie mare. (131) 8-16

A apărut

in «Biblioteca Bunului Păstor» Nr. 15

Un păstor model

scrierea admirabilă a scriitorului cunoscut cetitorilor noștri **Gr. Petrov**, tradusă de **P. S. Sa Episcopul Nicodem**. E o lectură ca și care alta mai frumoasă și mai instructivă nu putem recomanda preoților noștri. A ieșit în zilele acestea din Tipografia arhidiecezană din Sibiu și se poate comanda de la Librăria arhidiecezană cu prețul de Lei 70. Ar trebui să nu lipsească din casa nici unui preot.

A apărut în ediție nouă:

Frumoasa din Nor

și alte povești, de **E. HODOȘ**. Volumul conține, pe 196 pagini, 12 dintre cele mai frumoase povești din popor. Se află la: Librăria Arhidiecezană, în Sibiu. Prețul 60 lei și porto.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare:

Din viețile Sfinților

de Episcopul Nicodem

Prețul: Lei 4— plus porto postal Lei 2—.

Crâșma trează

(un program de luptă contra beției)

de Episcopul Nicodem

Prețul: Lei 4— plus porto postal Lei 2—.

La Librăria Arhidiecezană, Sibiu, se află de vânzare:

Preotul G. Petrov:

Pe urmele lui Hristos

traducere de: Episcopul Nicodem Munteanu
Prețul: Lei 45—, plus spese de porto Lei 5—.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare

Părți alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvântarea I. P. S. Sale Dnui Ioan Mețianu, arhiepiscop și mitropolit.
Prețul legat 30 Lei plus porto postal 10 Lei

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului
Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrațiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Prețul: 25 Lei

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuit pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Din «Biblioteca Bunului Păstor» se găsesc la Administrația Revistei teologice:

Nr. 13. «*La cine ne vom duce?*» de Dr. Gr. Cristescu, profesor.

Nr. 14. «*La luptă dreaptă!*» de Nicolae Colan, profesor.

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate, la administrația ziarului

Telegraful Român

A apărut și se vinde în **Librăria Arhidiecezană, Sibiu**

Calendarul Bunului Creștin

(Vechiul Calendar arhidiecezan)

pe anul 1928

Cuprinde bogată materie, cu frumoase chipuri

Conținutul acestui Calendar este următorul:

Jalea țării. — Repriviri (asupra anului 1927). — D'n viața Regelui Ferdinand I. — Un mare împărat despre Isus Hristos. — † Dr. Ioan Mihu. — Versuri religioase: Nașterea Domnului, și Înălțarea. — Peatra. — Lumină în întunec. — Pace vouă! (versuri). — Curtea de Argeș. — «Și ne iartă nouă»... (din viața voievozilor români). — Căsătoria morților. — Obicei la greci. — Gonirea diavolilor. — Preoteasa în mijlocul sătenilor. — Pentru trezirea conștiinței creștine. — Nou imn. — În post. — La poarta raiului. — Dumnezeu știe ce face. — Fel de fel: 1. Ce poate rugăciunea! — 2. Țăranii tot mai cuminte. — 3. Cei trei magi. — 4. Cămașa fericitului. — 5. Țăranul și bolșevicul. — 6. Cum să ne purtăm cu preoții? — Gume ș. a.

Chipuri: † Regele Ferdinand I. — M. Sa Regina Maria. — M. Sa Regele Mihai I. — Înalta Regentă: A. S. R. Principele Nicolae, I. P. S. Sa Patriarhul Miron, George Buzdugan. — A. S. R. Principesa-mamă Elena. — Biserica episcopală dela Curtea de Argeș.

În celelalte părți ale Calendarului se află: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii; însemnarea târgurilor ș. a.

Calendarul s'a tipărit în două ediții: o ediție cu *Șematismul* bisericii ortodoxe române din Arhidieceza de Alba-Iulia și Sibiu, cu «Evidență» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catihești și învățători, — și altă ediție *fără Șematism*.

Prețul: Ediția cu Șematism **50 Lei**, — fără Șematism **20 Lei**

Plus porto postal **Lei 10**, și sânt a se trimite înainte prin mandat postal.

Librăriilor, pentru desfacere peste 10 exemplare, se dă rabat

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se pot comanda următoarele odoare bisericești:

Potire	Copie	Căldărușe cu mătăuz
Disc	Lingurițe	Clopoțele pt. altar
Steluțe	Cruci	Cănuțe pt. Sf. mir
Cădelnițe	Cruciulițe	Garnitură pt. bolnavi
Candele	Cununi	Prapori

Toate aceste odoare bisericești sunt din Alpaca (Argint de China) aurite și foarte frumos executate, cu prețuri favorabile.

Invățământul secundar. Anteproectul de lege pentru reforma învățământului secundar este complet redactat. Cuprinde învățământul teoretic (liceal și gimnazial) și învățământul profesional. Indată după sărbători, proiectul va fi depus în parlament.

„Ofpustul“. Cu acest titlu sugestiv scrie Unirea din Blaj un articol lugubru la sfârșitul anului 1927. Arată că la Gâmbaș, lângă Aiud, biserica unită de-acolo a trecut în posesiunea Ortodocșilor. Acesta e cazul cel mai recent. De sigur, nici cel dintâi și nici cel din urmă. Pentru că unația n'are nici un rost în viitor. Tot din acest articol aflăm că uniții din Hamba au petrecut noaptea de Crăciun în jurul bisericii lor, înarmați cu săcuri și cu topoare. Ce li s'o fi năzărit canonicilor din Blaj să îndrume pe bieții oameni să stea în ger o noapte întreagă?! Am cerut relații din Hamba și mi s'a răspuns că ortodocșii, în noaptea Crăciunului au colindat, cum e datina creștinească și au petrecut sfintele sărbători cu dragoste și voie bună, iar uniții sunt supărați.

Inmormântarea protopopului Dr. Gh. Popoviciu

Rămășițele pământești ale regretatului protopop **Dr. Gheorghe Popoviciu**, au fost transportate dela locuința la biserică ort. rom. din Lugoj, unde Joi la ora 2 d. a. s'a început serviciul funebru, celebrat de: I. P. C. S. Arhimandritul Polcarp Morușca, P. C. parinți Consilierul metropolitan: Dr. Vasile Bologa, Protopresbiterii: Andrei Ghidiu, Virgil Musta, Ioan Gneșă, Romul G. Aucaș și numeroși preoți.

După serviciul funebru au ținut vorbiri: Protopresbiterul Andrei Ghidiu, ca mandatar episcopesc, Ministrul Franasovici, din partea guvernului și part. liberal, Dr. Vasile Bologa, ca mandatar al arhiepiscopiei noastre, Dr. Gheorghe Ciuhandu, din partea episcopiei din Arad, Dr. Cornel Cornean, în numele județului, Dl. Dr. Avram Imbroane, în numele deputaților banașeni, Dr. Aurel Valeanu, din partea senatorilor, Ioan Hambașă, din partea orașului, Dr. Aurel Mihaescu, din partea preoțimeii parohiale.

Toți oratorii, în vorbirile lor frumoase, au aratat marile fapte ale regretatului protopop Dr. Gheorghe Popoviciu și marea pierdere ce o îndura țara și neamul nostru prin trecerea la cele eterne a acestui fiu distințiat al Banatului.

La înmormântare a luat parte tot ce a avut Lugojul mai distins, asemenea toate societățile, în frunte cu drapelul îndonate, precum și mulți preoți, învățători, intelectuali și popor din provincie.

Ajungând convoiul la cimitir, înainte de a fi depuse rămășițele pământești în cavoul familiar, parintele Jigorea, din partea corului Vidu, a ținut o pătrunzătoare vorbire, ca cel din urmă salut dat fiului distins al bisericii.

«Cu protopopul Gheorghe Popoviciu din Lugoj — scrie dl prof. N. Iorga în Neamul Românesc, — pierdem nu numai un cleric venerat, dar și un cercetător istoric care-și făcuse probele. Cartea lui despre Unirea cu Roma n'are numai o valoare polemică. Scrie împede lucruri adânc gândite și simpte sincere».

Nr. 12.293/1927 Bis.

Publicațiune oficială

Venerabilul Consiliu mitropolitan, cu adresa din 20 Decembrie, a. c. Nr. 454 M. în urma renunțării P. C. Sale Dr. Grigorie Cristescu la calitatea sa de acuator la Consiliu Spiritual mitropolitan de pe lângă Mitropolia Ardealului, a numit acuator la numitul Consiliu Spiritual pe Cucernicia Sa Ioan Bonațiu, profesor de religie în Oradea.

Aceasta se aduce la cunoștința publică spre știrea și orientarea celor interesați.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută la 29 Decembrie 1927.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 444/1927.

Notificare oficială

Pentru orientarea celor-ce ar dori să exercite profesiunea de apărător în cauzele ce vor veni în judecarea instanțelor disciplinare și judecătorești ale bisericii ort. române, în privința apărătorilor, regulamentul de procedură al instanțelor disciplinare și judecătorești ale bisericii ort. române cuprinde următoarele dispoziții:

Art. 213. Persoanele date în judecata instanțelor bisericești, vor putea fi asistate de apărători.

Art. 214. Aparatorii se vor lua dintre clericii licențiați și doctorii în teologie, cu o vechime de cel puțin 5 ani de la obținerea titlului de licențiat.

Art. 215. Persoanele, cari vor voi să exercite profesiunea de apărător, vor face declarație în scris, însoțite de acte în regulă, din cari să se vadă că întrunesc condițiile de a fi apărător.

Art. 216. Această declarație se va face la Chiriarhul respectiv, care o va da comisiunilor respective.

Art. 217. La Mitropoliile din București, Iași și Sibiu, se va institui câte-o comisiune compusă din profesorul de drept canonic dela facultatea sau dela Academia de teologie locală, sau din cuprinsul Mitropolei, președintele Consistorului spiritual mitropolitan și cel mai vechi apărător din cuprinsul Mitropolei.

Această comisiune va examina titlurile și găsind, că petiționarii întrunesc condițiunile cerute, va comunica Chiriarhului spre știință și aprobare.

Art. 218. Aceeași comisiune va revizui toate autorizațiile de apărător date până acum, fără de cari nu vor putea exercita dreptul de apărător.

Art. 219. La fiecare Eparhie va fi un tablou de numele și pronumele tuturor apărătorilor din țară.

Art. 221. Fiecare apărător înscris în tablou, va plăti comi-

siunii o taxă de 1500 Lei, în care va intra și plata cărții de legitimație.

Art. 222. Nu vor putea fi apărători persoanele, care deși întrunesc celelalte condițiuni, vor fi fost condamnate în vre-unul din cazurile prevăzute de legile civile, ce atrag după sine pierderea dreptului de apărător.

Consiliul mitropolitan.

INFORMAȚIUNI

Sucesiunea mult regretatului rege Ferdinand, evaluată la 387.476.714 lei, a fost împărțită la 5 urmași. Revine fiecăruia 76.093.345 lei. A. S. R. Principesei Ileana îi revine 81.095.345 lei, întrucât înainte de împărțirea moștenitorii au convenit să cedeze 5 milioane lei pentru augmentarea zestrei și pentru a se compensa darurile făcute de Marele Rege, copiilor săi, la căsătorii. Deosebit de această avere, Regele Ferdinand a lăsat M. S. Regelui Mihai I, un frumos legat, compunându-se din Castelul Peleş, cu toate celelalte castele, clădiri și stabilimente cuprinse într'insele, moșia Sinaia-Predeal, imobilele din București.

M. Sale Reginei Maria, I s'a trecut folosința tabourilor și colecțiunii de arme și a mobilierului castelului Peleş, ale Regelui Carol, — castelul Peleşor, Cavaierhaus, uzulfructul moșiei Sinaia Predeal și al palatului Cotroceni.

În averea de 387.476.345 lei nu s'a trecut și terenul cu Palatul dela Mamaia (Constanța), care a fost donat, cu rezerva unui mic teren, A. S. R. Principesei Mama Elena a României.

Casa regala ajută pe saraci. Cu ocazia sfințelor sărbători ale Crăciunului s'au distribuit din partea Casei regale la săracii din București, precum și la cei din Iași, Chișinău, Cernăuți și localități din Transilvania și Banat, 225.000 lei, în bani, lemne și îmbrăcăminte.

Marci poștale cu efigia M. Sale Regelui Mihai I se pun în vânzare în cursul lunii lui Ianuar 1928. Vechile mărci au valabilitate până la sfârșirea stocului.

Proiect de statut. Comitetul Asociației generate a clerului român ortodox din România, cu sediul în capitală, a stabilit noul proiect de statut. Acest proiect se trimite tuturor prototereilor și societăților preoțești existente spre a-l discuta și a alege câte un reprezentant pe eparhie. Toți acești reprezentanți se vor aduna în București, în Ianuar 1928, spre a-i da forma definitivă și a stabili cota parte cu care trebuie să contribuie secțiile. Societățile preoțești nu vor fi cu nimic prejudiciate în scopurile lor. Dar vor fi obligate ca din cotizațiile membrilor să contribuie la fondul general al Asociației.

La Sorbona. Dl profesor N. Iorga va pleca anul acesta la Paris, în vederea conferențelor dela Sorbona, pe la mijlocul lui Februar.

Moartea unui fost preot internat. Primim: În 9 Decembrie 1927, după boală grea și îndelungată de 2 ani, a încetat din viață, **Gheorghe Lupșă**, preot și învățător, în comuna Noul, protopopiatul Târnava-mare, în etatea de 44 ani, lăsând în urmă soția și 3 copii nevraștinci. În mormântarea s'a făcut la 11 Decembrie. Prohodul a fost săvârșit de 8 preoți, în frunte cu administratorul prot. N. Gheaja din Biertan, și o mulțime de lume îndurerată din Noul și jur. Într'una soția sa, că dorința răposatului era ca această tristă știre să se publice în

Telegraful Român. Vă rog, deci în numele dânzei să dați publicității această știre, aducând mulțumirile ei tuturor condolatorilor. Răposatul a servit ca învățător 20 ani, ear ca preot-învățător 17 ani. A fost internat în timpul ocupației și al răboiului din 1 Septembrie 1916 până în 1 Martie 1917 în Șoproon. Odihnească cu dreptii!

Pr. P. Constantin.

Cursul tuturor școalelor primare și secundare din țară reîncepe Luni în 9 Ianuar 1928.

Școala surorilor de ocrotire, de infirmiere vizitatoare, din Cluj. În Ianuar 1928 se începe cursul pregătitor al Școlii surorilor de ocrotire (infirmiere vizitatoare) la Cluj, strada Dorobanților 25. Cursul este de 2 ani în afară de cel pregătitor. Eievele fiind bursierele statului, întreținerea lor în institut pe durata cursului va fi gratuită. Condițiunile de primire sunt: vârsta 18—40 ani, minimum 4 clase secundare, certificat de sănătate și moralitate, și consimțământul părinților pentru minore. Orce informațiune se poate cere dela: Direcțiunea școlii din Cluj, strada Dorobanților 25.

Trecere la ortodoxie. Primim: În filia **Gâmbaș**, dela Matera Pagida, lângă Aiud, au trecut dela uniți la noi 160 suflete, au mai rămas 100 suflete. Cauza e că preotul Traian Lazar a încurcat biserica în o datorie de circa 300.000 lei. Ortodocșii au ocupat biserica. A ieșit dela Blaj dl Dr. Lupu care, văzând situația, a cedat și n'a mai înzistat să evacueze ortodocșii biserica...

Lume întoarsă. În catacombele Parisului se instalase, — în criza mare de locuințe, — un om sărman. Într'una din zilele acestea, mai mulți actori parizieni făcură o plimbare în catacombe și întâlniră pe bietul om, care într'o gaiterie își clădise baraca sărăcăcioasă. Unul dintre vizitatori îl întreabă dacă nu i se urește în locuința lui? Omul răspunde: «Numai șoarecii mă cam supără; adevarat, li-am adus o pisică, — dar mi-au mâncat-o».

Preoții au viața cea mai lungă. Un medic francez, făcând cercetări pentru a afla ce fel de ocupațiune înăurește mai mult asupra lungimii vieții omenești, a constatat următoarele: Din 1000 de oameni de 70 ani, cu diferite ocupații: 43 sânt preoți, 40 agricultori, 33 industriași, 32 ofițeri, 29 advocați sau ingineri, 26 profesori și învățători, 24 medici ș. a. m. d. — Agricultorii ar putea avea cea mai lungă viață, dacă ar trăi mai igienic, și în deosebi dacă n'ar consuma prea multă băutură alcoolică.

Resultatul... De când bolșevicii s'au hotărât să nu mai împedece poporul dela băutura sa națională, **voika**, («apșoara» rusească), în vechea capitală, în Leningradul de astăzi, beția a luat proporție uriașă. Dacă a crescut, an de an, consumul alcoolului, rezultatul este că și **mortalitatea** devine tot mai mare, ear **moralitatea** tot mai scăzută.

Daruri practice. Anul acesta de Crăciun la Praga s'au cumpărat mult mai puține daruri scumpe, ce n'au valoare practică. În schimb au crescut cererile pentru obiecte de utilitate, ca produse textile, și în general lucruri casnice obișnuite. Din «obiectele nepractice» au înregistrat o desfacere considerabilă numai jucăriile de copii, fabricate în Cehoslovacia ieftin și adesea cu gust artistic. Cererile pentru jucării frumoase cresc. — Pe când vom avea, în sfârșit, fabricatele promise dela Câmpeni?

Îngrijirea monumentelor vechi în comuna Kozuchovice din Slovacia locuitorii au hotărât să clădească o biserică nouă în locul celei vechi de

lemn, care urma să fie dărâmată. De oarece biserica de lemn e relicvă rară de artă, comisiunea pentru apărarea pieselor istorice de artă, a dispus ca biserica să fie transportată la muzeul răsăritean-slovac din Košice, unde va fi păstrată într'un pavilion special.

Faimosul lord Rothermere este, după portretul ce i-l face de curând un ziar din Praga, nimic alt ceva, decât un bogătaş maniac, căruia îi plac laudele ce i le aduc ziarele plătite de el însuși; în ale politice, jidovul lord este curat «chinez». Campania sa de revizuire a tratatului de la Trianon nu poate fi luată în serios.

ȘTIRI LOCALE

Se aduce la cunoștință, că lucrările de modificare a *listel alege-torilor pe anul 1928 pentru camera și senat* ale orașului municipiului Sibiu sânt puse vederei publice, în sensul legii electorale, în tot cursul unei luni la Primăria orașului, strada Mitropoliei 2, ușa 17.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Hristos și viața omenească, de Fr. W. Foester, partea II, în românește de: Nic. Colan. (Prețul 65 lei). Despre cartea aceasta, de curând apărută, aflăm o dare de seamă, bine întemeiată și făcută de dl I. A. Bran-Lemeny, în *Gazeta Transilvaniei* din 25 Decembrie 1927. În atmosfera viciață de astăzi, — zice recensentul, o operă, ca cea dăruită literaturii românești, de profesorul N. Colan, este o *binefacere*, și cu acest cuvânt cred, că am spus totul. Tradusă într'o corectă și aleasă limbă românească «Hristos și viața omenească» se adresează tuturor, vorbește direct inteligenții, sufieului și inimii. El este un povăititor al *tuturora*, și dacă în special cei chemați, sau ajunși prin capriciile soartei să guverneze sau să conducă acest popor, ar respecta și urmă măcar o infimă parte din sfaturile și învățămintele cuprinse în această carte, am fi siguri, că ne-am afla pe cea mai bună cale...

In apărare

— La chestiunea îmbunătățirii serviciului sanitar —

Primim următoarele:

Când s'a organizat *cea dintâi ofensivă publicistică* împotriva subsemnatului pentru preunse iregularități în chestia contractului privitor la materialul comandat din Germania, am dat ziarului din Cluj și București explicații amănunțite asupra feului, cum am procedat în chestiunea aceasta așa de importantă și de salutară pentru îmbunătățirea serviciului sanitar al României întregite.

Pentru toți ceice au avut dorința și voința sinceră de a se lămuri în mod obiectiv, socot, că explicațiile publicate în Septembrie a. c. în mai multe ziare, puteau fi suficiente.

Nu cercetez motivele, care au determinat factorii conducători să organizeze acum o *nouă ofensivă* în parlament și în presa capitalei.

Nici nu voi plictisi publicul cititor cu reproducerea explicațiilor mele din Septembrie.

Declar însă de *calomnie grosolană* afirmațiunea că la Paris aș fi «insistat foarte mult să se omologhez contractul», cum relatează ziarere din 23 și 24 c. că ar fi spus dl. ministru Incuț în ședința Camerei dela 21.

Declar apoi că *în viața mea n'am avut nici odată onoarea a discuta cu dl. Zăuceanu vreo chestiune, cu atât*

mat puțin chestiunea omologării vre-unul contract.

Mulțumesc tuturor celor cari au semnat propunerea pentru anchetă. Dacă nu am făcut la Paris intervenție «pentru accelerarea omologării», în schimb promis a face toate intervențiile posibile la actualii oblăduitori ai țării *pentru accelerarea anchetei.*

Nu vă pare inadmisibil procedul de a înfățișa fragmentar și tendențios istoricul unei chestiuni administrative, la rezolvarea căreia au lucrat *din Noembrie 1926 până în April 1927* funcționarii tehnici specialiști ai ministerului sub controlul permanent al secretarului general, a colaborat delegația economică a guvernului în mai mu te șed nte preocupându-se de ea timp îndelungat însuși consiliul de miniștri?

În ce privește cantitatea și calitatea materialelor comandate, știu că fostul conducător tehnic al ministerului, împreună cu colaboratorii săi, au procedat în temeul informațiilor culese dela organe competente a le da, în deplină cunoștință de cauză.

Toate aceste constatări prevăd că nu vor avea darul de a împiedeca pe calomniatori să și continue meseria cu *hiperzeul*, de care au dat așa de strălucite dovezi *dela 4 luni până în timpul de față.*

Mă întrebă ieri un prieten, dacă nu am dat în judecată pe infatigabilii mei calomniatori? I am răspuns afirmativ, arătându-i tot odată și scrisoarea prin care eram avizat din partea apărătorului meu, un eminent avocat din București, — despre zădărnicia oricărei încercări de a obține satisfacție, prin următoarele cuvinte: «Dureri, nu se mai poate face nimic: *A venit amnestia pentru toate delictele de presă.*»

În adevăr legea recentă, care amnestiază pe *dezertorii la inimic*, cuprinde și amendamentul sau subamendamentul (sprijinit la senat de dl Horia Carp) pentru amnestierea «*calomniilor și injuriilor savârșite prin presă.*»

Lozinca cea veche: *Calomniare audacter, semper aliquid haeret* e transformată deci prin generositatea așa de prost cheltuită a legiuitorului român din Decembrie 1927 în această formulă nouă: *Calomniști, calomniști! Vine amnestia. Impunitatea vă este asigurată!*

Cluj, în ajunul Crăciunului 1927.

Ion Lupăș
prof. univ.

De la Societatea română de înmormântare din Sibiu

La *Fondul pentru Căminul bătrânilor saract* al societății s'au mai făcut următoarele dăruri ca legate:

1. *Legatul Preotul Ioan Perian*, întemeiat de dl Romul Perian, șeful of. contabilității arhidiecezei, cu suma de Lei 1000.— în memoria bunului său tată Ioan Perian, fost preot ort. român în comuna Crișior și fost membru al soc. de înmorm. din Sibiu, decedat în luna August 1927. La acest legat a mai dăruit prof. Timotei Popovici, în memoria tatălui părintelui său 100 lei. Starea legatului este de lei 1100.

2. *Legatul inv. Ioan Olariu*, întemeiat cu suma de lei 1000.— de dl Valer Olariu, profesor la școala normală Andrei Șaguna din Sibiu, în memoria iubitorului său tată Ioan Olariu, fost învățator în pensiune în comuna Nucet și fost membru al soc. rom. de înmorm. din Sibiu, decedat în luna Sept. 1927. La acest legat au mai dăruit în memoria tatălui colegului lor: Dr. V. Stan, A. Popovici și V. Costin câte 50 lei, Eug. To-

doran și Tim. Popovici câte 100 lei. Starea legatului este de lei 1350.

3. *Legatul învățătoarea Mărioara Todoran*, întemeiat de domnul Eugen Todoran, directorul școlii normale Andrei Șaguna din Sibiu, cu suma de Lei 1000.— în memoria iubitei sale surori Mărioara Todoran, fostă învățătoare în comuna de naștere Cetatea de Baltă, decedată la 13 Nov. 1927 în etate de 32 ani. La acest legat au mai dăruit: Dl Ionel Todoran, fratele decedatei, șef contabil la banca de scont sucursala Sibiu și dl Sabin Cioran, șef contabil la banca națională sucursala Cuj, vărul decedatei, câte 250 lei, prof. T. Popovici și soția Victoria 200 lei, Lia Popovici profesoară la liceul de fete din Târgu-Mureș în memoria prietenei și colegii sale din școala normală Andrei Șaguna 100 lei, Miorica Popovici, studentă la facultatea de științe din Cluj în memoria prietenei sale 100 l. Dr. V. Stan, A. Popovici și V. Costin în memoria surorii colegului lor câte 50 lei. Starea legatului este de lei 2050.

Deasemeni au mai dăruit la *Legatul Protopopul Nicolae Todoran*, dl Ionel Todoran și Sabin Cioran, câte lei 250.

Pentru toate aceste creștinești dăruri mulțumește cu toată recunoștința: *Timotei Popovici*, preș. societății.

Nr. 103/1927. (157) 1—3

Concurs de licitație

Consiliul parohial ort. rom. din Șelimber dă pe cale de licitație, cu oferte închise, zidirea unei biserici noi. Planul, condițiile de licitație stau spre vedere la oficiul parohial ort. din Șelimber.

Ofertele se vor înainta până la 7 Februar 1928 la oficiul parohial.

Șelimber la 1 Ianuar 1928.

Irmie Milea
epitrop.

Nicolae Vlad
paroh ort.-rom.

Nr. 11,697. (156) 3—3

CONCURS

Devenind vacantă catedra de religie de la școala medi de stat din Sebeș, prin renunțarea profesorului supi. Tiberiu Moga, se publică concurs cu termen de 15 zile, invitându-se ceice doresc să ocupe această catedră, să-și înainteze cererile de concurs la Consiliul arhiepiscopesc, împreună cu documentele despre studiile făcute.

Sibiu, din ședința bisericească, ținută la 13 Decembrie 1927.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 229/927. (152) 3—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiilor de clasa a III-a Nucșoara cu filia Mălăești și Santa Maria de peatră, din protopopiatul Hațeg, se publică concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima publicare în *Telegraful Român*.

Venitele împreunate cu acest post sant:

1. *Nucșoara* cu filia Mălăești, cele fasonate în coala B pentru întregirea venitelor preoțești dela stat, 32 jug. cat. (arător și fanaș, într'o tabiă) sesiune parohială, 2 măsuri porumb cu ciocan și câte 1 zi de lucru dela 200 familii și stoele obișnuite, casă parohială în stare bună cu toate supraedificatele.

2. *Santa Maria de peatră*, cele fasonate în coala B pentru întregirea venitelor preoțești dela stat, 14 jug. cat. sesiune parohială și câte 1 zi de lucru dela fiecare casă.

Concurenții își vor înainta cererile instruite în regulă subsemnatului oficiu protopopesc în termenul indicat și se vor prezenta în parohiile respective spre a face cunoștință cu poporul.

Hașeg, la 2 Decembrie 1927.

Oficiul protopopesc ortodox român al Hașegului în înțelegere cu consiliile parohiale respective.

Dr. C. Popescu
protopop.

Nr. 441/1927.

(151) 3—3

Concurs

Se publică se concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție în «*Telegraful Român*» pentru întregirea parohiei Sâncral din protopopiatul Hunedoara.

Veniturile parohiale:

- 30 litri grâu de fiecare fum.
- 30 litri cucuruz smicurat de fiecare fum.
- Una zi de lucru de fiecare fum.
- Cel puțin 5 (cinci) lei de fiecare fum cu ocaziunea sfințirii caselor (Botezul Domnului).
- Salarul dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român Hunedoara, în termenul indicat, și candidații se vor prezenta în vreo Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a fi cunoscuți de către enoriași.

Hunedoara, 29 Noembrie 1927.

Oficiul protopopesc ortodox român Hunedoara în înțelegere cu consiliul parohial.

Dr. Vasile Oană
protopop.

A apărut

în «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului”

Scurte meditații pentru preoți, prelucrate după A. Huonder, din limba germană

de Ioan Moșoiu

prof. la liceul ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Prețul Lei: 80.

În zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă și prețioasă, tuturor preoților din arhiepiscopia de Alba-Iulia și Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserică românească, care să nu fi citit această carte. Ea este de recomandat și oricărui suflet iubitor de cele sfinte.

GRATIS trimit catalogul meu despre **vișe de vie altoite** care cuprind prețurile cele mai ieftine și sfaturile nerespătabile pentru fiecare viticultor. În interesul propriu al Dvoastre nu procurați vișe de vie sau vișe altoite, până când nu citiți călăuza mea de viticultură. Adresa: **J. SZÜCS**, pepinerie 24, Diosig, județul B.hor. Se caută agenți pe lângă provizie mare. (131) 9—16